

Als bevoorrechte adviseurs van ondernemingen en burgers weten de I.A.B.-leden hoe zwaar de administratieve rompslomp doorweegt en hoezeer hij een bron van tijd- en geldverlies is. Alle initiatieven om de administratieve last van bedrijven en burgers te verminderen, kan de directie van ons Instituut dus alleen maar aanmoedigen. In die context ontving mevrouw Anne André-Léonard, Regeringscommissaris belast met de administratieve vereenvoudiging, toegevoegd aan de Minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen, een delegatie van het I.A.B., samengesteld uit onze Voorzitter, Johan De Leenheer, onze Vice-Voorzitter, Gérard Delvaux en onze Secretaris-Generaal, Philip Van Eckhout. Zoals u hierna kunt lezen, was het onderhoud constructief...

Verlichting van de met 25%

ANNE ANDRÉ-LÉONARD

I.A.B. : De administratieve lasten worden tussen de 180 en 200 miljard frank per jaar geschat in België. Sinds uw benoeming tot Regeringscommissaris belast met de vereenvoudiging van de administratie hebt u 400 projecten opgezet om die lasten te verminderen. Wat is de huidige stand van zaken? Welke plannen zijn er al verwezenlijkt en welke worden momenteel uitgewerkt?

Anne André-Léonard : We zijn natuurlijk niet de enigen die die 400 projecten hebben opgestart. Onze rol bestond erin aan iedere minister te vragen binnen zijn bevoegdheidsdomein al het mogelijke te doen om de administratie voor de burger te verlichten. Onze opdracht was vooral een stimulerende rol daarin te spelen. Maar daarbij moet je goed in het achterhoofd houden dat bepaalde vereenvoudigingen soms – ongewenst – tot nog meer complicaties kunnen lei-

den! Toch moet ik toegeven dat ondanks de hun toegeschreven inertie, de administraties – zelfs de meest logge – hebben laten zien dat ze in staat zijn om te veranderen en te moderniseren. Bewijs hiervan is de inventaris die op 20 juli 2000 aan de Ministerraad overhandigd is. Daarin worden alle initiatieven op het vlak van administratieve vereenvoudiging opgesomd die door de Regering en de federale administraties zijn genomen. Op de 400 geïnventariseerde

administratieve last

projecten zijn er 153 voltooid, 191 zijn goedgekeurd en in uitvoering, en 80 zijn in voorbereiding. Maar die cijfers zullen uiteraard veranderen. In de loop van de tijd zullen nieuwe projecten het daglicht zien.

I.A.B. : *Onder de talrijke aanbevelingen van uw departement is er de elektronische BTW-aangifte. Hoe staat het momenteel met dit plan, dat het I.A.B. sinds lang steunt?*

Anne André-Léonard : We zijn ver gevorderd in dit dossier. De Ministerraad van 3 maart 2000 heeft 1 januari 2001 als uiterste datum gesteld. De interkabinettenwerkgroep die het voorstel moest onderzoeken, is tot het besluit gekomen dat dit haalbaar is. Maar de kost van die verbetering mag niet worden verwaarloosd: de Minister van Financiën schat deze op 500 miljoen frank.

I.A.B. : *Is de niet-erkenning van de digitale handtekening in België ook een rem op de elektronische verzending van de BTW-aangiften?*

Anne André-Léonard : Niet lang meer. De digitale handtekening zou tegen het einde van het jaar goedgekeurd moeten zijn. Charles Picqué, Minister van Economie, is ermee belast. Ik zou hier nog graag aan toevoegen dat de reeds genoemde Ministerraad van 3 maart 2000 ook het principe heeft aanvaard van de gelijktijdige invoering van een 'scanning'-systeem, waardoor de BTW-Administratie sneller de klassieke papieren aangifte zal kunnen behandelen. De elektronische BTW-aangifte zal immers niet verplicht worden, maar zal enkel een mogelijkheid zijn die de belastingplichtige wordt aangeboden. Deze laatste kan natuurlijk zijn aangiften op papier blijven indienen. Maar in afwachting van de inwerkingtreding van de wet op de digitale handtekening werd de Minister van Financiën belast met de voorbereiding van de praktische uitvoering van het project.

I.A.B. : *Hebt u de bevoegdheid om druk uit te oefenen? Kunt u onze ministers verplichten sneller te werk te gaan?*

“Als ik alle moeilijkheden zie waarmee we worden geconfronteerd bij de oprichting van het administratieve loket, dan meen ik dat mensen die “de enige administratieve website” voorstellen, geen rekening houden met de realiteit.”

Anne André-Léonard : Neen, maar het is duidelijk dat we ten minste een psychologische impact kunnen hebben via de publicatie van de inventaris. Dat is niet te verwaarlozen. Vergeet bovendien niet dat de vereenvoudiging van de administratie een dossier is dat onze Eerste Minister nauw aan het hart ligt.

I.A.B. : Sommige commentatoren in de pers menen dat het beter was geweest uw commissariaat rechtstreeks onder de hoede van de Eerste Minister te plaatsen?

Anne André-Léonard : Het is een visie die we kunnen delen. Maar er zijn beslissingen en politieke evenwichten die moeten worden gerespecteerd.

I.A.B. : In uw hervormingsvoorstellen wordt ook de wens uitgedrukt om de leesbaarheid van de wetteksten te verbeteren. Kunt u dat wat meer toelichten?

Anne André-Léonard : Het vormt een belangrijk element in het dossier van administratieve vereenvoudiging. Geef toe dat sommige teksten onbegrijpelijk zijn voor de gewone sterveling. Ik meen evenwel dat iedere burger het recht heeft de administratieve documenten te begrijpen. Dat is tegenwoordig niet het geval. Ik weet dat er bij het Ministerie van

Ambtenarenzaken een dienst bestaat die de leesbaarheid van de wetteksten moet controleren, maar die dienst telt maar 6 mensen. Hun werk is zeker van hoogstaande kwaliteit, maar kan niet door hen alleen worden waargenomen. Bovendien is tot op heden geen enkele minister verplicht zijn wetteksten aan die dienst voor te leggen. Ik meen dus dat het noodzakelijk is die dienst uit te breiden. Daarom hebben we de Secretarissen-generaal van de verscheidene ministeries gevraagd een of twee personen aan te stellen om voorstellen te formuleren om de leesbaarheid van de wetteksten te verbeteren. Bovendien zal voortaan ieder nieuw formulier een rubriek bevatten waarin de gebruiker de moeilijkheden die hij bij het invullen ondervond, kan noteren. Overigens zullen de verschillende ‘vereenvoudigingsambtenaren’ een specifieke opleiding in leesbaarheid krijgen.

I.A.B. : Sommige collega’s stelden dat er wellicht geen sprake meer is van ‘het enige administratief loket’, maar van ‘de enige administratieve web site’. Deelt u hun mening?

Anne André-Léonard : Het is makkelijker gezegd dan gedaan! Als ik alle moeilijkheden zie waarmee we worden geconfronteerd bij de oprichting van het administratieve loket, dan meen ik dat mensen die zoiets voorstellen geen rekening houden met de realiteit. Maar we boeken vooruitgang op het vlak van Internet. Zo hebben we bijvoorbeeld enkele honderden sites van Belgische overheden in een inventaris kunnen samenbrengen. Aangezien iedere gemeente binnenkort over haar eigen site zou moeten beschikken, zal men in de toekomst ongetwijfeld komen tot een cijfer van duizend. Vandaar het belang van een enige ‘toegangspoort tot de officiële sites’. Dit instrument, dat een zeer precieze zoekmotor vereist, omdat het naar de verschillende beslissingsniveaus moet kunnen verwijzen, is momenteel in voorbereiding. In eerste instantie zou die toegangspoort de bezoeker moeten leiden naar de inlichting die hij zoekt, ongeacht het beslissingsniveau. Op termijn zou het niveau moeten worden verlegd van informatieverstrekking naar volledige interactieve dienstverlening, zodat het bijvoorbeeld mogelijk zal zijn elektronisch documenten met de Administratie uit te wisselen. Een interkabinettenwerkgroep heeft het bewerkstelligen van de enige toegang tot alle federale administratieve formulieren als eerste prioriteit voor dit portaal gesteld. Bij wijze

“Iedere burger heeft het recht de administratieve documenten te begrijpen. Dat is tegenwoordig niet het geval. Het is dan ook noodzakelijk de dienst belast met de controle van de wetteksten op leesbaarheid, uit te breiden.”

van experiment zijn sinds 20 juli 2000 een honderdtal van deze formulieren toegankelijk via de site van de Administratieve Vereenvoudiging (www.veroeenvoudiging.fgov.be). De bezoeker wordt uitgenodigd via e-mail zijn advies uit te brengen over de structuur, inhoud en voorstelling van deze toegangssite. Een gegevensbank verzamelt alle klachten en opmerkingen die via deze site, brieven of persartikelen worden opgevangen. Eens ze verwerkt zijn, kunnen deze signalen de aanzet betekenen tot het treffen van nieuwe vereenvoudigingsmaatregelen.

I.A.B. : De site vormt wellicht niet de enige informatiebron van uw commissariaat?

Anne André-Léonard : Uiteraard niet. Al moeten we toegeven dat we zeer aangenaam verrast zijn door de vragen en suggesties die het publiek ons via deze site bezorgde. Het is een bemoedigend teken. Voor de rest spreekt het voor zich dat we de werkgeversorganisaties willen ontmoeten om van de belangrijkste betrokkenen, opmerkingen of suggesties inzake de vereenvoudiging van de administratie te horen. Ik wens dan ook dat het I.A.B. me zijn aanbevelingen of suggesties bezorgt. Mijn doelstelling is vooral de taak van de burgers en bedrijven te vereenvoudigen. Op dat vlak denk ik dat accountants en belastingconsulenten het best geplaatst zijn om ons in die opdracht te helpen. Ik zal in ieder geval alles doen binnen mijn bevoegdheid om de suggesties van uw Instituut concrete vorm te geven.

I.A.B. : Onze leden kunnen daar alleen maar blij mee zijn en u hartelijk danken voor een dergelijk initiatief. We zullen u trouwens zeker op de hoogte houden van onze eigen initiatieven op dat vlak. Kunt u ons ook nog wat meer informatie verstrekken over het administratief loket?

Anne André-Léonard : Graag. De onderliggende idee van dat loket is dat de administratie geen inlichtingen meer vraagt als ze die al bezit. M.a.w. dat een openbare dienst, welke ook, de burger of onderneming geen informatie meer vraagt die een andere dienst al heeft. Particulieren of bedrijven die naar een administratie stappen

(voor een vergunning, steunaanvraag,...) moeten bij hun aanvraag meestal verantwoordingsstukken voegen die ze van andere administraties moeten bekomen. Dat betekent extra werk, tijd en geld, zowel voor de aanvrager als voor de diensten die de vereiste documenten moeten afleveren. Het administratief loket heeft tot doel de dienst waarbij de aanvraag wordt ingediend, toe te laten on-line na te gaan of de vereiste voorwaarden vervuld zijn. Zo worden de particulieren en bedrijven verlost van de verplichtingen die hen momenteel worden opgelegd. Ik legde op de Ministeraad van 20 juli 2000 tien procedures voor die op die manier kunnen worden vereenvoudigd. Een deel ervan heeft betrekking op de attesten en andere documenten die kandidaten in het kader van overheidsopdrachten moeten verstrekken (attest 'in orde met de R.S.Z.-bijdrage', jaarrekeningen, attest van non-faillissement, getuigschrift van goed zedelijk gedrag, bewijs van registratie en 'in orde met betaling' bij de BTW, enz.). Een ander deel is gericht op het

"Inzake de administratieve vereenvoudiging wil ik de opmerkingen en suggesties horen van de belangrijkste betrokkenen. Ik reken er dan ook op dat het I.A.B. me zijn aanbevelingen en suggesties bezorgt."

“We hopen de administratieve last tegen het einde van de legislatuur met 25% te verminderen. Maar het is niet alleen “hopen”: het is een wil die duidelijk aanwezig is.”

Ministerie van Middenstand en Landbouw, in het raam van de leurhandel, de beroepskaarten voor buitenlanders en de toekenning van landbouwrechten (quota). Ik denk dat de verschillende verzoeken technisch mogelijk zijn en zullen aantonen dat gegevens binnen de administratie kunnen doorstromen. Ze zullen de betrouwbaarheid van het systeem bewijzen en zo toelaten het uit te breiden naar andere domeinen, die zowel de bedrijven als de burgers aanbelangen.

I.A.B. : U hebt ook suggesties om de sociale zekerheid te vereenvoudigen?

Anne André-Léonard : Het doel is te vermijden dat een socialezekerheidsinstelling aan de sociaal verzekerde opnieuw gegevens gaat vragen die ze al bezit of die beschikbaar zijn bij een andere socialezekerheidsinstelling. Begin dit jaar hebben we op de Ministerraad richtlijnen voorgesteld die als leidraad zouden moeten dienen voor de werkgroep die zich buigt over de vereenvoudiging van de kwartaalaangifte van de werkgevers aan de R.S.Z. Die richtlijnen voorzien met name in de afschaffing van het boekhoudraam en van alle berekeningen die aan de werkgever worden ge-

“Een databank verzamelt alle klachten en opmerkingen die via de site www.veroeenvoudiging.fgov.be, brieven of persartikelen worden opgevangen. Eens ze verwerkt zijn, kunnen deze signalen leiden tot het treffen van nieuwe vereenvoudigingsmaatregelen.”

vraagd, wanneer de administratie deze zelf ook al maakt. Een voorstel in die richting legde de Minister van Sociale Zaken overigens aan de Ministerraad voor op 20 juli 2000.

I.A.B. : De plannen om te vereenvoudigen dateren helaas niet van gisteren. Denkt u dat de wil om tot resultaten te komen er deze keer echt is en dat de bedrijven, evenals de accountants en belastingconsulenten die hun natuurlijke raadgevers zijn, uiteindelijk toch vooruitgang in deze materie zullen zien?

Anne André-Léonard : Ik denk het oprecht en herhaal nogmaals dat het de wens is van de hele regering en in het bijzonder van de Eerste Minister Guy Verhofstadt.

Het gaat uiteraard maar om de eerste stappen. Maar ze zijn er tenminste en tonen de politieke wil van de regering om de administratieve overlast in de dijken. De meest ambitieuze projecten zullen natuurlijk tijd vragen. Zoals ik al zei, hopen we de administratieve last tegen het einde van de legislatuur met 25% te verminderen. Maar het is niet alleen ‘hopen’, het is een wil die duidelijk aanwezig is.